

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ Տ. Տ. ՎԱԶԳԵՆ Ա.Ի

ՍՈՒՐԲ ԾՆՆԴԵԱՆ ՔԱՐՈԶԸ

Ս. ԷԶՄԻԱԾՆԻ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐԷՆ

«Յերկիր խաղաղութիւն, ի մարդիկ հանութիւն»:

Սիրեցեալ ժողովուրդ մեր որ ի Հայաստան եւ ի սփիւռս աշխարհի,

Մարդասէրն Աստուած այս օրի եւս օրհնում է աշխարհը համայն մեծ աւետիսովը իւր միածին Որդու, Յիսուս Քրիստոսի ծննդեան: «Զի այնպէս սիրեաց Աստուած զաշխարհ մինչեւ զՈրդին իւր միածին եւ, զի ամենայն օր հաւասայ ի նա՝ մի կորիցի» (Յովն. Գ. 16):

Քրիստոսի ծննդեան ոգեկոչումը, ճօնախմբումն է խաղաղութեան եւ մարդկանց եղբայրութեան, զի երկնային ճօրինութեամբ բոլոր մարդիկ կոչուած են համեմաբար ապրելու, միմեանց հանդէպ բարի կամեցողութեամբ, իբրեւ հարազատ եղբայրներ, իբրեւ որդիները միեւնոյն երկնաւոր Հօր:

Շատ դարեր առաջ սպասուած Փրկչի՝ Մեսիայի գալուստը, Նսայի մարգարէն զուգակել էր, վկայելով թէ Նա պիտի գայ եւ պիտի լինի «Տէրը խաղաղութեան եւ նա խաղաղութիւնը վախճան չի ունենալու» (Նսայի, Թ. 5-6): Եւ երբ ժամանակը իւր լրումին հասաւ, նոր Մեսիան՝ Փրկիչը Յիսուս ծնաւ ի Բեթղեհէմ «յերկիր խաղաղութիւն, ի մարդիկ հանութիւն» պատգամով: Իսկ առաքելայնեից Մեծն Պողոս պատգամեց Նփեստոսմ բնակւումը իր հետեւորդներին՝ «Դուք որ երբեմն հեռու էիք մէկը միւսից, այժմ Յիսուսի Քրիստոսի մէջ մերձաւոր էք դարձեալ արեամբը Քրիստոսի: Որովհետեւ նա է մեր խաղաղութիւնը, նա որ երկու տեսակ մարդկանցից արեց մէկ, բանդելով միջնորմը, որ բաժանում էր նրանց, վերացնելով թեմամութիւնը» (Նփես. Գ. 1-3):

Այսպէս անհա Յիսուսի մարդեղութիւնը եւ ծնունդը աստուածային ճօրինութիւնները եղան ի խնդիր մարդկային աշխարհի համեմաբարութեան եւ խաղաղութեան, մարդկանց միջեւ փոխադարձ հանութեան հանապարհով: Քրիստոնէական ըմբռնումով, խաղաղութեան առաջին փայլը պէտք է առնուի մեզանից ամէն մէկի հոգու մէջ, բարի կամեցողութեամբ մեր նմանների հանդէպ: խաղաղութեան կենսագործման հանապարհի վրայ առաջին յարթանակը յարթանակն է եղբայրութեան ու մարդասիրութեան եւ յարթանա-

բուժը մարդկային եսակենսոն կրերի՝ ազանութեան, փառասենյութեան, նախանձի, ասելավառ ոգու եւ նման վասառողջ մղումների, որոնք քայքայում են ու այլասերում մարդու մարմինն ու հոգին եւ քառուի են վերածում հասարակական կեանքը: Այս բոլոր թունաւոր արմատները մեր սրտից ու հոգուց դուրս պոկելով միայն հնարաւոր կը դառնայ մեր նմանների հետ հաշտ ու խաղաղ ապրելը փոխադարձ հանութեամբ: Եւ այդ հիմքի վրայ միայն կարող են զարգանալ նաեւ արդար ու խաղաղ յարաբերութիւններ մարդկանց հաւաքականութիւնների, ազգերի եւ պետութիւնների միջեւ:

Աւա՛ղ սակայն որ յաճախ աշխարհի մարդիկ մոռացութեան տալով երկնառաք պատգամները եւ գերի դառնալով իրենց վասառողջ մղումներին, անցնող դարերի պատմութեան ճանապարհները շատ անգամներ ողորդուել են մարդկային արեան հեղեղներով եւ անասելի տառապանքներով: Բազում ազգերի կեանքի բաժինը եղել է ստրկութիւն եւ հարստահարութիւն, հալածանք, բռնազաղթ եւ նոյնիսկ կոտորած: Դարեր շարունակ այս է եղել նաեւ հակասագիրը մեր ազգի, իր իսկ սեփական հայրենի հողի վրայ:

Այո՛, յոյժ ողբերգական է եղել մարդկային պատմութեան ուղին, ի քժբախտութիւն բոլոր մեծ եւ փոքր ազգերի, գրեթէ անխտիր:

Եւ մեր՝ օրերին էլ, ժողովուրդների գլխին դաժնկեան սրի պէս կախուած է մեծ ու սպառնալիք ճոր արհաւիրքների, նոր բնաջնջումների, նոր պատերազմների, այս անգամ առաւել ահաւելու զէնքերի օգտագործումով:

Մեր Մայր Եկեղեցին Տիրոջ Սուրբ Ծննդեան աւետիսով յորդոր է կարգում նախ մեզանից ամէն մէկին՝ ապրել հաշտ ու խաղաղ մեր նմանների հետ, մեր ընտանեկան յարկի տակ, մեր աշխատանքի վայրերում, մեր ընկերային կեանքում, մեր Աղօթքի Տներէից ներս, մեր ազգային հայրենական կեանքում:

Մենք կոչ ենք անում բոլորիդ, որ իբրեւ Հայ Եկեղեցու զաւակներ, ձեր կրօնական համայնքային կեանքում, ձեռք ձեռքի տուած, միասնաբար ընթանալ խաղաղ գործակցութեան ճամբով, յառաւել ամրապնդում ներքին միասնութեան, յառաւել շնորհիւն հայ հոգեւոր, բարոյական եւ ազգային կեանքի:

Հրաւիրում ենք նաեւ բոլորիդ, որ նոյն խաղաղարար ոգով, ձեզանից ամէն մէկը, իր դիրքերից եւ իր միջոցներով, նեցուկ ու պաշտպան կանգնի աշխարհի խաղաղութեան նուիրական գործին, վասն համերաւի գոյակցութեան ու գործակցութեան երկրագնդիս ազգերի եւ պետութիւնների:

Մեր օրերին այնպիսի սարսափազգու չափերի են հասել պատերազմի զէնքերը, սպառազինումները եւ մանաւանդ միջուկային ռումբերի կոտորումները, որ անհնար է հաշուել որեւէ հնարաւոր մի պատերազմի զաղափարի հետ:

Քրիստոսի Եկեղեցիները բոլոր, մենք՝ Աստուծոյ Սեղանի բոլոր սպասաւորներս, առաջին հերթին մեր պարսէն ենք նկատելու, ընդդիմանալ պատերազմին եւ աղօթել ու գործել վասն խաղաղութեան: Ընդդիմանալ պատերազմին նշանակում է հպատակուել Աստուծոյ կամքին:

ԱՍԵՆ. Ս. ՊԱՏՐԻԱՐԲ ՀՕՐ ԾՆՆՆԵԱՆ ՊԱՏԳԱՄԸ

ԲԻԹՎԵԼԷՄԻ ՍՈՒՐԲ ԱՅՐԷՆ

ԺՌՂՈՎՈՐԻԴ ՀԱՅՈՑ ՈՐ ՅԵՐՈՒՍԱԼԷՄ, Ի ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԵՒ Ի ՍՓԻՒՌՍ ԱՇԽԱՐՀԻ

Կը խօսիմ ձեզի նորէն աշխարհի ամենանուիրական Սրբավայրէն, Բեթղեհէմի մեր Տիրոջ Ծննդեան Այրէն, փոխանցելու քաղցր աւետիսը այս գիշերուան՝ որ երկու հազար տարիներ առաջ աշխարհի տուեցաւ հրեշտակներու եւ հովիւներու բերնով:

Մեր Տիրոջ ծնունդը սրտառուչ եւ զեղեցիկ դրուագ մը չէ միայն, մին անոնցմէ՝ որոնք յանախ յուզիչ եւ մեծ յիշատակներով կը հարստացնեն կեանքը, այլ սկիզբը նոր կարգի մը՝ մարդկային պատմութեան մէջ:

Մարդուն կեանքը, շնորհիւ այս յայտնութեան, կը ոտանայ նոր նշան-

Հայաստանեայց եկեղեցին եւ մենք՝ բոլոր հայերս, որ ի Հայաստան եւ որ ի սփիւռս աշխարհի, առաւելապէս պէտք է ալօթենք ու գործենք խաղաղութեան դասի յաղթանակի համար, որովհետեւ բազում դարեր շարունակ ծանրորէն ապրել են ռդբեղութիւնները վայրագ արեւաւմտեան, բռնակալ տիրապետողների եւ յանախ զանգուածային կոտորածների: Ապրել ենք անաւոր ազգային աղէտը 1915ի ցեղապանութեան: Այո՛, մենք հայերս չպէտք է մոռանանք անցեալի դառն փորձառութիւններն ու մեր հայրենիքի աշխարհագրական դիրքը: Առաւել քան այլ ազգեր պարտաւոր ենք իսկ եւ գիշեր ալօթել ու անյոգնաբեկ գործել եղբայրական ժողովուրդների եւ խաղաղասէր ուժերի հետ, ի խնդիր տնտեսական ռումբերի արգելման, ի խնդիր միջազգային լարուածութեան թուլացման՝ արդարութեան լոյսի տակ: Անկախ եւ վեր ամէն հաստատական դիրքաւորումներից կամ գաղափարախօսական նկատումներից, ամէն հայ մարդ, ուր որ գտնուի աշխարհում, պարտաւոր է պաշտպանը հանդիսանալու միջազգային խաղաղ գոյալինականի, միշտ մտահոգուած արդի մեր վերածնունդ Մայր Հայրենիքի նախաձեռնող:

Շնորհիւ, սէր եւ խաղաղութիւն Փրկչին մեր Յիսուսի Քրիստոսի եղիցին ընդ ձեզ. ամէն:

Քրիստոս ծնաւ եւ յայտնեցաւ: